

Sosiaalinen tarina

RAI-arviointikeskusteluun

Sosiaalisen tarinan käyttö RAI-arvioinnissa
-toimintamallin tukimateriaali

Sisällys

1. Miksi minulle tehdään RAI-arviointi? (sivu 3)
2. Seitsemän kysymystä RAI-arviointikeskusteluun valmistautumiseen (sivu 10)
3. Miten valmistaudun tavoitteista ja toiveista keskusteluun? (sivu 14)
4. Tietoa tukimateriaalista (sivu 18)

**Miksi minulle tehdään
RAI-arviointi?**

Mitä RAI-arviointi on?

RAI-arvioinnissa työntekijä arvioi toimintakykyäni.

Hän myös pohtii, millaisia palveluja tarvitsen.

Arvioinnissa käytetään tiettyjä kysymyksiä. Arviointi on kuitenkin ennen kaikkea keskustelua.

Voin kertoa elämästäni. Pohdimme yhdessä, mikä voisi auttaa parhaiten juuri minua.

Miksi minulle tehdään RAI-arviointi?

RAI-arvioinnissa saan kertoa, miten arkeni sujuu.

Voin myös itse kertoa, millaista apua tarvitsen.

Minulta kysytään hyvin monenlaisista asioista.

Näin minun on helpompi saada hoitoa ja palveluja, joita tarvitsen.

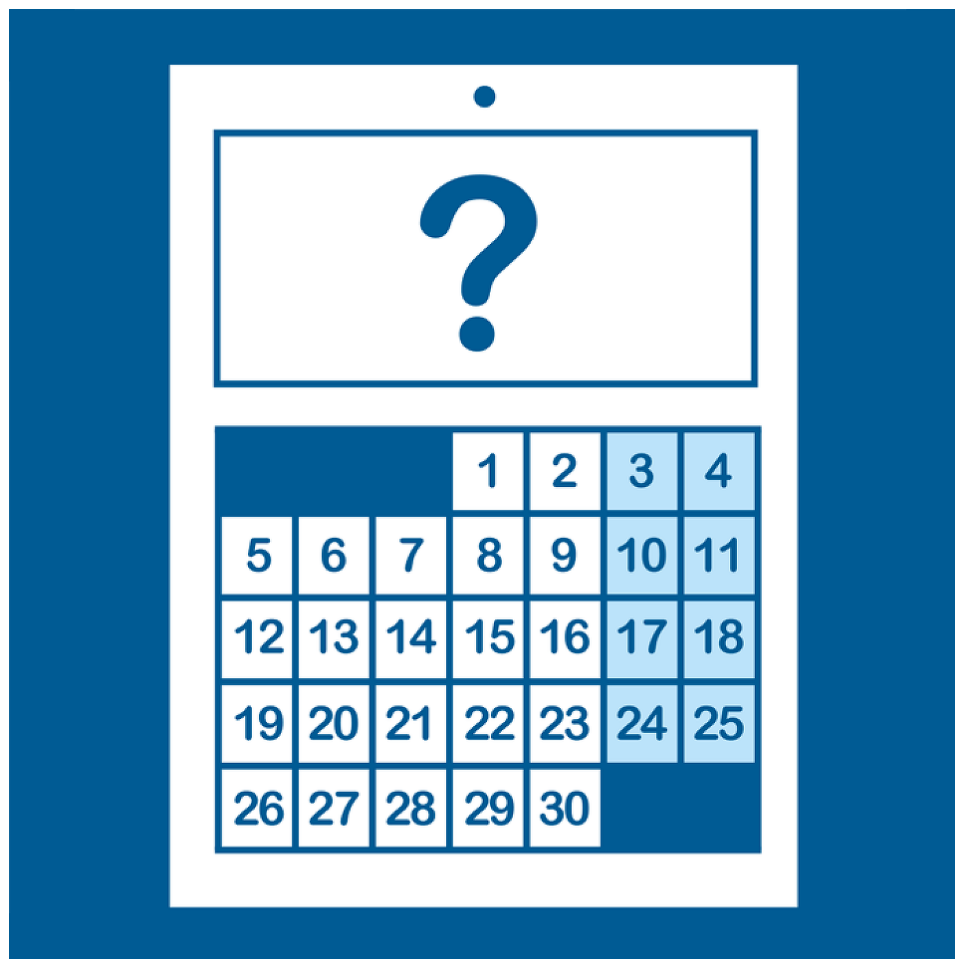
Ketkä osallistuvat arviointiin?

Arvioinnin tekemisestä vastaa työntekijä.

Arviointiin voi osallistua myös muita ammattilaisia. Heitä voivat olla esimerkiksi terapeutti tai lääkäri.

Arviointiin voi osallistua minulle tärkeitä ihmisiä, esimerkiksi perheenjäseneni.

Saan itse valita, ketkä läheiset ihmiset osallistuvat arviointiin.

Milloin arviointi tehdään?

RAI-arviointi tehdään, kun mietitään, tarvitsenko palveluja.

Jos tarvitsen palveluja, RAI-arviointi tehdään vähintään puolen vuoden välein.

Jos tilanteeni muuttuu, arviointi tehdään uudestaan.

Mitä arvioinnissa tapahtuu?

RAI-arvioinnissa kysytään paljon kysymyksiä. Ne koskevat muun muassa

- arjen sujumista
- ymmärretyksi tulemista
- muistia
- ruokailua
- kipua
- lääkkeitä.

Työntekijä voi tehdä erilaisia testejä. Hän voi testata esimerkiksi näköäni tai tasapainoani tai sitä, miten niveleni liikkuvat.

Mietin yhdessä työntekijän kanssa, onko minulla omia tavoitteita. Ne voivat olla aivan pieniä asioita.

Mitä tiedolla tehdään?

RAI-arvioinnissa kerätään tietoa minusta.

Arvioinnissa kerätään samalla myös asiakas- ja potilastietoa.

Tietoa käsitellään huolellisesti. Tietoa käytetään arkeni suunnitteluun.

Tietoja lähetetään myös Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle hoidon kehittämistä varten.

Lähetetyistä tiedoista ei voi tunnistaa minua tai ketään muuta henkilöä.

Seitsemän kysymystä RAI-arviointikeskusteluun valmistautumiseen

1. Mitä tapahtuu?

Minulle tehdään RAI-arviointi. Se tarkoittaa keskustelua, jossa puhutaan siitä, miten minä voin ja mitä tarvitsen arjessa.

2. Kuka on mukana?

Keskustelussa on mukana työntekijä, joka tuntee minut. Mukana voi olla myös joku muu, kuten perheenjäsen tai minulle läheinen henkilö.

3. Miksi arviointi tehdään?

Arviointi auttaa minua saamaan oikeanlaista tukea ja palveluja. Minun mielipiteeni on tärkeä.

4. Miten voin kertoa asioista?

Voin puhua, käyttää kuvia tai viittomia.
Työntekijä auttaa minua kertomaan asioita.

5. Mitä voin kertoa?

Voin kertoa, mitä osaan, mistä pidän ja mikä on vaikeaa.
Voin kertoa, miten haluan elää ja mitä toivon.
Voin kertoa, miten minä voin.

6. Miltä se voi tuntua?

Arviointi voi jännittää. Se on ihan ok.
Työntekijä kuuntelee minua ja auttaa.

7. Miten arviointi päättyy?

Kun arviointi on valmis, työntekijä kertoo, mitä seuraavaksi tapahtuu. Minulle kerrotaan, mitä arvioinnissa huomattiin.

**Miten valmistaudun
tavoitteista ja toiveista
keskusteluun?**

Omat kokemukset ja tunteukset

Miten minä koen oman arkeni, toimintakykyni ja hyvinvointini?

Esimerkiksi:

Onko helppo nousta aamulla?

Tuntuuko jokin asia vaikealta?

Mielipiteet ja näkemykset

Mitä minä ajattelen saamastani tuesta tai palveluista?

Esimerkiksi:

Pidätkö tästä paikasta?

Haluanko tehdä jotain toisin?

Toiveet ja tarpeet

Mitä minä toivon tulevaisuudelta tai arjen järjestelyiltä?

Esimerkiksi:

Haluanko osallistua johonkin toimintaan?

Tarvitsenko apua jossain asiassa?

Arjen sujuminen

Miten minä koen selviytyväni päivittäisistä toiminnoista, kuten peseytyminen, ruokailu tai liikkuminen?

Tämä tieto auttaa arvioimaan minun toimintakykyäni ja palvelutarvettani.

Osallisuus ja itsemäärääminen

Miten minä koen voivani vaikuttaa omaan elämään?

Esimerkiksi:

Saanko päättää itse asioistani?

Kuunnellaanko minua?

Tietoa tukimateriaalista

Sosiaalinen tarina RAI-arviointikeskusteluun. Sosiaalisen tarinan käyttö RAI-arvioinnissa -toimintamallin tukimateriaali. Ymmärrän ja tulen ymmärretyksi -projekti. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL. 1.11.2025.

Yhteistyökumppanit

- Yhteisrahoitteisen RAI-vertailukehittämisen kumppanit
- Kehitysvammaliitto

Kuvat: [Papunetin kuvapankki](#)

Sclera-piktot (muokkaus Ritva Hämäläinen, Maria Eriksson & Hanna Elfving/Savas ja mainostoimisto Ahooy Creative).

Lisätietoa verkossa

[Toimintamalli:
Sosiaalisen
tarinan käyttö RAI-
arvioinnissa
\(Innokylä\).](#)

[Toimintamallikokonaisuus
Hyvät käytännöt
kehitysvammaisten
henkilöiden RAI-
arvioinnissa
\(Innokylä\).](#)

[RAI-välineistö \(thl.fi\).](#)